

Intellectual Resilience and the Courage to Doubt

Truth above, truths below

1. Bereishit Rabba 8:5

א"ר סימון בשעה שבא הקב"ה לבראת את אדם הראשון, נעשו מלאכי השרת כיתים כיתים, וחבורות חבורות, מהם אומרים אל יברא, ומהם אומרים יברא, הה"ד חסד ואמת נפגשו צדק ושלוש נשקו, חסד אומר יברא שהוא גומל חסדים, ואמת אומר אל יברא שכולו שקרים, צדק אומר יברא שהוא עושה צדקות, שלום אומר אל יברא דכוליה קטטה, מה עשה הקב"ה נטל אמת והשליכו לארץ הה"ד ותשלך אמת ארצה, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבון העולמים מה אתה מבזה תבסיס אלטיכסייה שלך, תעלה אמת מן הארץ, הדא הוא דכתיב אמת מארץ תצמח.

R. Simon said: When the Holy One, blessed be G-d, came to create Adam, the ministering angels formed themselves into groups and parties, some of them saying, 'Let him be created,' while others urged, 'let him not be created.' As it is written, "Lovingkindness and truth met, justice and peace kissed." Lovingkindness said, 'Let him be created, because he will dispense acts of lovingkindness'; Truth said, 'Let him not be created, because he full of lies'; Justice said, 'Let him be created, because he will perform acts of justice'; Peace said, 'Let him not be created, because he is full of strife.'" What did G-d do? G-d held Truth and cast it to the ground, as it is written, "and truth will be sent to the earth." The ministering angels said before the Holy One, "Sovereign of the Universe! Why do you despise Thy seal? Let Truth arise from the earth!" Hence it is written, "Let truth spring up from the earth."

2. Samuel I 12-17

והיה כי הרבתה להתפלל לפני ה' ועלי שמר את-פיה: וחנה היא מדברת על-לבה רק שפתייה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי לשכרה: ויאמר אליה עלי עד-מתי תשתכרין הסירי את-ייןך מעליך: ותען חנה ותאמר לא אדני אשה קשת-רוח אנכי ויין ושכר לא שתיתי ואשפך את-נפשי לפני ה': אל-תתן את-אמתך לפני בת-בליעל כי-מרב שיחי וכעסי דברתי עד-הנה: ויען עלי ויאמר לבי לשלום ואלקי ישראל יתן את-שלתך אשר שאלת:

As she kept on praying before the L-rd, Eli watched her mouth. Now Hannah was praying in her heart; only her lips moved, but her voice could not be heard. So Eli thought she was drunk. Eli said to her, "How long will you make a drunken spectacle of yourself? Sober up!" And Hannah replied, "Oh no, my lord! I am a very unhappy woman. I have drunk no wine or other strong drink, but I have been pouring out my heart to the L-rd. Do not take your maidservant for a worthless woman; I have only been speaking all this time out of my great anguish and distress." "Then go in peace," said Eli, "and may the G-d of Israel grant you what you have asked of Him."

3. Kol Eliyahu, Vilna Gaon on Samuel

בספר שמואל (א, י"ד) מסופר שכאשר באה חנה – אימו העקרה של שמואל הנביא – למשכן להתפלל על בן, והרבתה להתפלל מבלי שקולה יישמע, אמר לה עלי: "עד מתי תשתכרין הסירי את יינך מעליך". לפי פירוש הגר"א, כאשר ראה עלי שחנה מתנהגת באופן מוזר, שאל לגביה באורים ותומים, והאותיות ה' כ' ר' ש התנוצצו והוא במקום לפענח "בְּשָׁרָה" (כלומר עקרה כמו שרה פענח "שָׁרָה").

In the Book of Samuel it is told that when Hannah, the barren mother of Samuel the prophet, came to the Tabernacle to pray for a son, and prayed greatly without her voice being heard, Eli said to her: How long will you drink excessively, put your wine away from yourself. The Vilna Gaon explains that when Eli saw that Hannah was behaving strangely he asked for an explanation about her from the *Urim* and *Tumim*, and the letters heh, kaf, resh and shin lit up, but he, instead of interpreting this as "ke-Sarah", who was also barren, interpreted it as "shikorah", drunken.

4. Ipcha mistabra

ע"פ האמ"ן לשחקר
ר' שמעון או"ר
רמח"ל י"ס
רמ"ח א"ג
הפ"נים שיקוריים

הגדול: הבקרה נסח' מחקר - סכום דיון אצל ראש"ן
18 נוב' 15

1. יחידת הבקרה בסחלקת מחקר הצדיקה את עצמה משך השנה לקיומה. היא חסמה מעבר למצופה, בהחלט בגדולה.

2. יחידת הבקרה צריכה להשאר בחוץ כחלק מחקר ריש לאישה ע"י איש מחקר מבוסס ונבטיא.

משימות יחידת הבקרה

3. יסוד יחידת הבקרה להיות גורם מדרבן לבדיקה עצמית חוזרת של ההפרכה המוריענית בעקבות בקרת המוצרים המחקריים.

4. הקו שצריך להנחות את הבקרה הוא מניעת טעות שעלולה לגרום את הפרכה לאי ממן התרעה.

5. יחידת הבקרה לא תעסוק במוצרי מחלקות המוריעין בפקודים.

6. יחידת הבקרה תערוך בדיקות בחתכים הבאים:

א. בדיקה עפ"י הזמנה.

ב. "אפכא מסתברא" בנושאים עיקריים ולעמים רחוקות.

ג. תגובות וחונות דעת אז-הוק למוצר המוריעני השוטף.

ד. בדיקה לאחר של הערכות מחלקת מחקר.

7. ר' יחידת הבקרה הוא חבר ב"סרס המוחות" של מחלקת מחקר והוא יכול לחרוס רבות מאחר ואיבד "משועבד" לזירה כלשהי.

8. כל קצין מחקר נקרא להגיב ולתת חו"ר למוצרים מחקריים של גורמים אחרים בסחלקת. התגובה תהיה במסגרת מחלקת מחקר ותובא לר' אמ"ן רק ע"י פ' ראש"ן לשחקר או ע"י קצין המחקר אם לדעתו התייחסותו לא מופלה כראוי.

מבנה היחידה

9. אין מקום להגדיל את יחידת הבקרה מעבר לגודלה כיום. יש להפעיל יומד אנשי מילואים.

10. עקרונית מחייב ר' אמ"ן העלאת חקן ר' היחידה לאל"מ אולם דבר זה אינו נראה ריאלי בעתיד הקרוב.

מיון

11. יחידת הבקרה תמשיך לפעול במסגרת מחלקת מחקר.

12. היקף היחידה מתייחס כ"א ודרגת ר' היחידה ישארו בשלכ זה ללא שינוי.

13. יש להתחיל בבדיקה לאחר של סטף הערכות נסימיות בסו הערכת המצב משנה שעברה.

14. יש מקום לבקרה עצמית הדדית במסגרת מחלקת מחקר ע"י קצובי המחלקה.

יוסף ינאי - י"ג
א"ג י"ג

Elu ve'elu – truth in stereo

5. Eruvin 13

שלוש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל. הללו אומרים הלכה כמותנו, והללו אומרים הלכה כמותנו. יצאה בת קול ואמרה: אלו ואלו דברי א-להים חיים הן, והלכה כבית הלל

After three years of unresolved debate between the schools of Hillel and Shammai , a heavenly voice emerged and proclaimed: "Both sides opinions are the words of the living G-d - and the law is according to the school of Hillel."

6. Gittin 1:6

וְאֶשְׁכַּחֲיָהוּ רַבִּי אֶבְיָתָר לְאֵלֵיהֶו. אָמַר לִיה: מַאי קָעֲבִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? אָמַר לִיה: עָסִיק בְּפִילָגֶשׁ בְּגִבְעָה. וּמַאי קָאָמַר? [אָמַר לִיה]: אֶבְיָתָר בְּנִי, כִּךְ הוּא אָמַר, יוֹנָתָן בְּנִי, כִּךְ הוּא אָמַר. אָמַר לִיה: חֲסִדֵּי שְׁלֹמֹם, וּמִי אֵיכָא סְפִיקָא קָמִי שְׁמַיָא? אָמַר לִיה: אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי דְבָרֵי אֱ-לֹהִים חַיִּים הֵן. זָבוּב מְצָא וְלֹא הִקְפִּיד. נִימָא מְצָא וְהִקְפִּיד. אָמַר רַב יְהוּדָה: זָבוּב בְּקַעְרָה, וְנִימָא, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, זָבוּב, מְאִיסוּתָא, וְנִימָא, סְכַנְתָּא. אֵיכָא דְאָמַרִי: אִידִי וְאִידִי בְּקַעְרָה. זָבוּב, אוֹנָסָא, וְנִימָא, פְּשִׁיעוּתָא.

And Rabbi Evyatar found Elijah the prophet and said to him: What is the Holy One, Blessed be He, doing now? Elijah said to him: He is currently engaged in studying the episode of the concubine in Gibeah. Rabbi Evyatar asked him: And what is He saying about it? Elijah said to him that G-d is saying the following: Evyatar, My son, says this and Yonatan, My son, says that... Rabbi Evyatar said to him: G-d forbid, is there uncertainty before Heaven? Doesn't G-d know what happened? Why does He mention both opinions? Elijah said to him: Both these and those are the words of the living G-d. The incident occurred in the following manner: He found a fly in his food and did not take umbrage, and later he found a hair and took umbrage.

7. Rav Kook, *Orot Hakodesh 9:3* – the unity of opposites

כל הניגודים הנמצאים בהדעות, וכל אותה האפסיות שלפעמים נראה מחוג אחד על חברו, והניגודים הללו מתגדלים ביותר כל מה שהדעות תופסות מקום יותר גדול ברוח האדם, למסתכל פנימי מתראים הם בתואר ריחוקים מקומיים של שתילים, שהם משמשים לטובת רעננותם ושביעת יניקתם, כדי שכל אחד ואחד יתפתח במילואו, ותהיה הסגולה המיוחדת של כל אחד מחוטבה בכל פרטיה, מה שהקירוב היה מטשטש ומקלקל הכל. והאחדות המתואמה באה רק מתוך זה הריחוק, שרי בפירודא וסיים בחיבורא

All of the contradictions that are found in different opinions, and all of the negation that at times can be seen from one group on another, and these contradictions grow them more a particular opinion takes up a larger place in a person – for one who looks more deeply they appear as local distances between trees that serve for the benefit of their freshness and ability to suck nutrients from the ground, that each one should be able to develop fully and be a unique treasure, a unit comprised of its details, that which proximity would blur and ruin. And the balanced unity comes only from the midst of this distance...

8. Jonathan Haidt, *The Righteous Mind*

Night and day are not enemies, nor are hot and cold, summer and winter, male and female. We need both, often in a shifting or alternating balance.

Das Zwischenmenschliche - the Truth between us

9. Bamidbar 7:89

וַיָּבֹא מֹשֶׁה אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד, לְדַבֵּר אִתּוֹ, וַיִּשְׁמַע אֶת-הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהִים מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל-אֲרֹן הָעֵדוּת, מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִּים; וַיְדַבֵּר, אֵלָיו.

When Moses entered the Holy of Holies, he heard the voice of G-d emerging 'from above the covering on the ark of the covenant, between the keruvim, and it spoke to him.

10. R. Meir Segal, *Imrei Da'at on Teruma*

וע"י ששני תלמידי חכמים נושאים ונותנים בדברי תורה בדרך ענוה שכל אחד מחזיק את עצמו כתלמיד להתלמד מדברי חבירו, יוצא הדין אמת לאמיתו, ועד כמה חביבים חכמים כאלו לפני הקב"ה עד שנקבע "להיות דוגמת תמונתם הכרובים עומדים על ארון הקודש בקדשי הקדשים".

When scholars discuss words of Torah in a modest way, and each one sees himself as a student learning from his friend, it is then that truth comes out.... And so beloved are such wise people like this before the Holy One, that they were set to be the model of the Cherubim that stood above the Holy Ark in the Holy of Holies.

11. Daniel Kahneman. *Thinking fast and slow* - on 'adversarial collaboration'

Over seven or eight years we had many discussions, resolved many disagreements, almost blew up more than once, wrote many drafts, became friends and eventually published a joint article with a title that tells the story: "Conditions for intuitive expertise; a failure to disagree."

12. Bava Metzia 84

ילף ר' אלעזר בן פדת, ששמועותיו מחדדות. בא וישב לפניו. כל מה שהיה ר' יוחנן אומר – אמר לו ר' אלעזר בן פדת: תניא דמסייעא לך. אמר לו ר' יוחנן: אתה בבן לקיש? בן לקיש השהייתי אומר דבר – היה מקשה לי עשרים וארבע קשיות ואני מתירן לו עשרים וארבעה תרוצים – והשמועה נתרוחה מאליה; ואתה אומר "תניא דמסייעא לך"? וכי איני יודע שניפה אמרתי? עמד וקבע את בגדיו ובכה ואמר: היכן אתה, בן לקיש! היכן אתה, בן לקיש!

Rabbi Elazar ben Pedat went and sat before Rabbi Yohanan. With regard to every matter that Rabbi Yohanan would say, Rabbi Elazar ben Pedat would say to him: There is a ruling which is taught in baraita that supports your opinion. Rabbi Yohanan said to him: Are you comparable to the son of Lakish? In my discussions with the son of Lakish, when I would state a matter, he would raise twenty-four difficulties against me in an attempt to disprove my claim, and I would answer him with twenty-four answers, and the halakha by itself would become broadened and clarified. And yet you say to me: There is a ruling which is taught in a baraita that supports your opinion. Do I not know that what I say is good? He tore his clothes and cried: Where are you son of Lakish, where are you son of Lakish!

13. Pesachim 22B

שמעון העמסוני ואמרי לה נחמיה העמסוני, היה דורש כל אתים שבתורה. כיון שהגיע ל'את ה' אלוקיך תירא' [דברים ו, יג] – פירש. אמרו לו תלמידיו: רבי, כל אתים שדרשת מה יהא עליהן? אמר להם: בשם שקיבלתי שכר על הדרישה, כך אני מקבל שכר על הפרישה. עד שבא רבי עקיבא ודרש: 'את ה' אלוקיך תירא' – לרבות תלמידי חכמים"

Shimon HaAmmassoni, and some say that it was Nehemya HaAmmassoni, would interpret all occurrences in the Torah of the word 'et' (which indicates the indefinite article and occurs thousands of times), deriving additional halakhot from each occurrence. Once he reached the verse: "You shall be in awe of [et] the L-rd your G-d;" (Deuteronomy 10:20), he withdrew from this method of exposition, as how could one add to G-d Himself? His students said to him: Rabbi, what will be with all the 'et's that you interpreted until now? He said to them: Just as I received reward for the interpretation, so I shall receive reward for my withdrawal from using this method of exposition.

14. Yehuda Amichai *The Place Where We Are Right*

*From the place where we are right
Flowers will never grow
In the spring.*

*The place where we are right
Is hard and trampled
Like a yard.*

*But doubts and loves
Dig up the world
Like a mole, a plow.*

*And a whisper will be heard in the place
Where the ruined house once stood.*

המקום שבו אנו צודקים

מן המקום שבו אנו צודקים
לא יצמחו לעולם פרחים באביב
המקום שבו אנו צודקים
הוא רמוס וקשה כמו חצר
אבל ספקות ואהבות עושים
את העולם לתחיה
כמו הפרפרת, כמו חריש
ולחישה תשמע במקום
שבו היה הבית
אשר נחרב